

Příklady na Laplaceovu transformaci

Na zápočet je třeba získat alespoň 15 bodů z Laplaceovy transformace (Fourierova nebude u zkoušky, tedy ji nebudeme již dále ani procvičovat). Pokud budete mít pouze n bodů, spočtete 15 – n příkladů dle vlastního výběru. Příklady na diferenciální rovnice ještě přibudou.

1 Teorie

Definice 1. Nechť $f : [0, \infty) \rightarrow \mathbb{R}$ je funkce. Její *Laplaceovou transformací* rozumíme funkci

$$L(f)(x) := \int_0^{\infty} f(t)e^{-xt} dt,$$

kde x je reálné číslo. (Lze ji definovat i pro čísla komplexní, čehož budeme občas využívat.)

Věta 2 (Základní věta kalkulu). Nechť f je spojitá reálná funkce definovaná na uzavřeném intervalu $[a, b]$. Nechť F je její neurčitý integrál na $[a, b]$. Pak

$$\int_a^x f(t) dt = F(x) - F(a).$$

Definice 3. Vezměme pro $a > 0$ funkci

$$f_a(t) = \begin{cases} \frac{1}{a}; & 0 \leq t \leq a; \\ 0; & t > a, \end{cases}$$

Limita $\lim_{a \rightarrow 0^+} f_a$ se nazývá *Diracova delta funkce* $\delta_0(t)$. Má hodnotu ∞ v 0 a 0 jinde.

$$L(\delta(x)) = 1.$$

Definice 4. *Konvoluce* na $(0, \infty)$ dvou funkcí f a g je funkce

$$(f * g)(t) = \int_0^t f(y)g(t-y)dy.$$

Zřejmě $f * g$ existuje, pokud jsou obě funkce f, g po částech spojitě na $(0, \infty)$.

Věta 5. Nechť f a g jsou po částech spojitě a exponenciálně omezené na $(0, \infty)$. Pak

$$L(f * g) = L(f)L(g)$$

.

Věta 6. Nechť g je holomorfní funkce v $\mathbb{C} \setminus \{z_1, \dots, z_n\}$ a existují $k, p > 0$ tak, že $|g(z)| \leq k|z|^{-p}$ pro dostatečně velká $|z|$. Potom

$$L_{-1}(g(z))(s) = \sum_{i=1}^n \operatorname{res}_{z_i}(g(z)e^{xz}).$$

2 Příklady

1. Spočtete Laplaceovu transformaci následujících funkcí

(a) $-3 \sin 3t$ (zderivujte $\cos 3t$)

(b) $\cos(3t - \pi)u(3t - \pi)$ (posunutí a násobení)

(c)

$$f(t) = \begin{cases} te^{2t}; & 0 \leq t \leq 2; \\ t^4; & 2 < t < 5 \end{cases}$$

(Skoková funkce)

(d)

$$f(t) = \int_0^t \frac{\sin u}{u} du$$

(e)

$$f(t) = \begin{cases} \sin t; & 0 < t < \pi; \\ 0; & \pi < t < 2\pi, \end{cases}$$

periodicky rozšířená s periodou 2π .

(f) $\delta(t - 2)$

2. Udělejte zpětnou Laplaceovu transformaci následujících funkcí

(a) $\frac{3s}{s^2+16} + \frac{5}{s^2+4}$

(b) $\frac{1}{(s-1)^2+4}$ (posunutí)

(c) $\frac{e^{-\pi s/3}}{s^2+1}$ (Skoková funkce)

(d)

$$\frac{1}{s^2+4}$$

(Integrál)

(e) $\frac{1}{(s-1)(s-2)}$ (konvoluce)

(f) $\frac{2s+3}{s^2+4s+3}$ (rezidua)